

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρῶσιν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσία καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἀριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἑσωτερικοῦ

Ἐξωτερικοῦ

Ἑτησία δρ. 8.—
Ἑξάμηνος . . . > 4,50
Τρίμηνος . . . > 2,50
Αἱ συνδρομαὶ ἀρχοῦνται τὴν 1ην ἐκάστου μηνός.

Ἑτησία . . φρ. χρ. 10.—
Ἑξάμηνος . . > 5,50
Τρίμηνος . . > 3,—

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ Λ. 20

Διὰ τῶν Πρακτόρων Ἑσωτερ. λ. 10. Ἐξωτερ. λ. 15.
Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν, Α' καὶ Β' περιόδου
τιμῶνται ἑκάστων λελ. 25

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀρ. 38, παρὰ τὸ Βαρθάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 24ος

Ἐν Ἀθήναις, 10 Ἰουνίου 1917

Ἔτος 39ον.—Ἀριθ. 28

Η ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΝΗΣΟΣ

[Μυθιστόρημα ὑπὸ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ]

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'. (Συνέχεια)

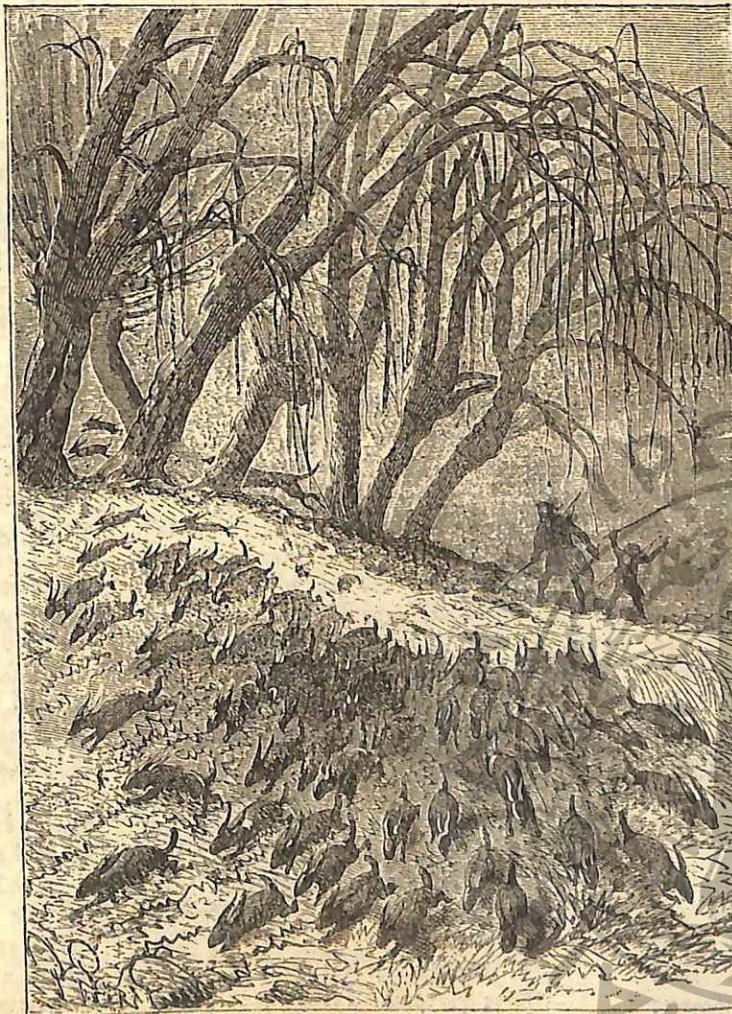
Εὐρίσκατο δὲ ἀκριβῶς ἡ ἐκείνη τὸ μέρος τοῦ ἀπέραντου τοίχου, ποῦ ἐπεριλαμβάνετο ἀνάμεσα εἰς τὴν προεξοχή, ποῦ ἐσχημάτιζε γωνία στὸ στόμιον τῆς Εὐχαριστίας, καὶ σὲ μιὰ κάθετη γραμμὴ χαραγμένη ἐπάνω ἀπὸ τὸν σωρὸ τῶν βράχων ποῦ ἀποτελοῦσαν τὰ Καμίνια.

Οἱ κακοὶ λοιπὸν ἄνεμοι, δηλαδὴ οἱ βορειοανατολικοί, δὲν τὴν ἐπίαναν παρὰ λοξά, γιὰ τὴν ἐπροσφύλαττε ἡ προεξοχή τῆς γωνίας. Ἄλλως τε ὁ μηχανικός, ὡς νὰ γίνουν τὰ τζάμια τῶν παραθύρων, ἐσχόπευε νὰ τὰ ἐκλείψῃ μὲ γερὰ παραθυρόφυλλα, ποῦ δὲν θάφιναν νὰ μπαίῃ οὔτε ἀέρας, οὔτε βροχή.

Ἡ πρώτη τους δουλειὰ ἦταν νὰ νοίξουν αὐτὰ τὰ παράθυρα. Ἀλλὰ μὲ τὴν δίκελλα μόνον εἰς τὴν σκληρὴν ἐκείνη πέτρα, ὅχι ἐκσπίαζαν καὶ θάργουσαν πολύ. Εὐτυχῶς, ὁ Κύρος Σμιθ εἶχε ἀκόμη ἀρκετὴ νιτρογλυκερίνη καὶ τὴν μεταχειρίσθηκε μὲ ὅλη του τὴν ἐπιτηδειότητα. Ἡ ἐνέργειά της εἶχε ἐντοπισθῇ, ὥστε νὰ νάτιναχθῇ ὁ γρανίτης μόνον στὰ μέρη ποῦ ᾔθελαν. Ἐπειτα ἡ δίκελλα καὶ τὸ σφυρὶ ἀποτελείωσαν τὸ σχῆμα καὶ ἐκάνονισαν τῆς ἀκανόνιστες ἐκεῖνες τρύπες ποῦ εἶχαν ἀνοίξῃ ἡ μικρὴς τοπικὴς ἐκρήξεις, δηλαδὴ τὰ πέντε παράθυρα, τοὺς διάφορους φεγγίτες καὶ τὴν πόρτα. Ἐπὶ, σὲ λίγες ἡμέρας, τὸ Γρανίτινο Παλάτι ἐφωτίζετο ἅπλετα ἀπὸ τὸ ἀνατολικὸ ἐκεῖνο φῶς, ποῦ

εἰσχωροῦσε ὡς τοὺς πύθ σκτεινοὺς τοῦ μυχοῦς.

Κατὰ τὸ σχέδιον τοῦ Κύρου Σμιθ, ἡ κατοικία θὰ ἐχωρίζετο σὲ πέντε διαμερίσματα: δεξιὰ, ἡ εἴσοδος μὲ τὴν πόρτα, ὅπου θὰ κατέληγε ἡ ἐξωτερικὴ σκάλα. Ἐπειτα, μιὰ κουζίνα, μιὰ τραπεζαρία, μιὰ κρεβατοκάμαρα καὶ τέλος ἕνα σαλόνι («γὰ τοὺς φίλους»), ὅπως ἔλεγε ὁ Πέγκροφ, δίπλα εἰς τὴ μεγάλη σάλα.

«Ἐκατοντάδες μικρὰ ζῶα, ὅμοια μὲ κουνέλια...» (Σελ. 222, στ. γ')

Τὰ δωμάτια αὐτά, ἀπὸ τριάντα ὡς σαράντα πόδια τὸ καθένα, δὲν θὰ ἐπίαναν ὅλο τὸ βάθος τῆς σπηλιάς. Θὰ εἶχαν ἀνάμεσόν τους ἕνα εὐρύχωρο διάδρομο, θὰ ἔμενε ἀκόμη καὶ ἀρκετὸς τόπος γιὰ μιὰ ἀποθήκη, ὅπου θὰ ἐφύλαγαν τὰ ἐργαλεῖα καὶ τὰ τρόφιμα. Κ' ἐκτὸς ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀποθήκη, οἱ ἀποικοὶ θὰ μεταχειρίζοντο καὶ τὴν πρώτη μικρὴ σπηλιά, ἀπάνω ἀπ' τὴ μεγάλη, ποῦ θὰ ἦταν τροποντινὰ ἡ σοφίτα τοῦ Γρανίτινου Παλατίου.

Δὲν ἔμενε τώρα παρὰ νὰ ἐκτελεσθῇ τὸ ἀρχιτεκτονικὸ αὐτὸ σχέδιον. Κι' οἱ ἀποικοὶ ἀρχίσαν νὰ κάνουν τοῦβλα καὶ νὰ τὰ κουβαλοῦν στὴ νέα κατοικία. Ἡ δυσκολία ἦταν, ὅτι δὲν μπορούσαν ἀκόμη νὰ μπαίνουν εἰς τὴν ἀποθήκη παρ' ἀπὸ τὸν ὄχτρο, νὰ νενδαίνουν δηλαδὴ πρῶτα εἰς τὴν Τερψιθέα, νὰ κατεβαίνουν διακόσια πόδια στα σκοτεινὰ καὶ νὰ γυρίζουν ἀπὸ τὸν ἴδιον δρόμο. Πολὺς κόπος καὶ χρονοτριβή. Γι' αὐτὸ ὁ μηχανικός ἀποφάσισε νὰ κατασκευάσουν πρῶτα τὴ σχοινένια ἀνεμόσκαλα.

Ἐδιάλεξαν τὰ καταλληλότερα χόρτα, τῆς δυνατώτερας ἴναις, καὶ ἐπλέξαν ἕνα χοντρὸ καὶ στερεώτατο σχοινί. Τὰ σκαλοπάτια τὰ ἔκαναν ἀπὸ κλώνους κόκκινου κέδρου, ἐλαφροὺς καὶ πολὺ γερούς. Ἐπὶ, μὲ μεγάλη εὐκολία, ἀνέβαζαν στὴ σπηλιά τὰ τοῦβλα τὸν ἀσβέστη καὶ τὰ ἄλλα ὑλικά τῆς οἰκοδομῆς. Καὶ σὲ λίγο καιρὸ, ἡ κατοικία ἦταν χωρισμένη μὲ τοίχους κατὰ τὸ σχέδιον.

Εργάσθησαν μὲ ζῆλον, μὲ δραστηριότητα, ἀκόμη καὶ μ' εὐθυμία. Ὁ Πέγκροφ ἔλεγε πάντα τὸ ἀστεῖόν του καὶ τοὺς ἔκανε νὰ γελοῦν. Ὁ ἴδιος ὁ

μηχανικός, για να δίνει το παράδειγμα, χειρίζεται το σφυρί και το μυστήρι. Κι' ο ναύτης, που τον έβλεπε να τὰ κάνει όλα, τον εθαύμαζε ακόμη περισσότερο και του είχε την πιο τυφλή εμπιστοσύνη. Για κ' έθεθε ταύμα τον ενόμιζε ικανό. Και το ευκολότερο πράγμα του κόσμου του έφαινετο, να λυθούν από τον Κύρο Σμιθ τα προβλήματα της ένδυμασίας, του φωτισμού, της καλλιέργειας της γης, όλα βέβαια σπουδαία για τους άποικους, που σε λίγον καιρό δεν θα είχαν ούτε ρούχο, ούτε παπούτσι, κι' ούτε θα μπορούσαν να ζήσουν ανθρωπινά αν δεν ήμερώναν την άγρια χλωρίδα του νησιού, για να τους δίνει χορταρικά της προκοπής, όσπρια, σάρι, ψωμί...

Ο Πέγκροφ ώνευροπολούσε διώρυγες, για τη μεταφορά των προϊόντων του εδάφους από της όχθες των ποταμών, λατομεία, μεταλλεία, μηχανές ικανές να κατεσκευάζουν το κάθε τί, σιδηροδρόμους, ναί, ακόμη και σιδηροδρόμους. Ο μηχανικός τον άφινε να λέει. Χαμογελούσε μάλιστα, κάποτε, χωρίς να δείχνει της άνησυχίας που είχε για το μέλλον. Αλήθεια, στο απόμερο εκείνο νησί, υπήρχε φόβος να μη φανή ποτέ πλοίο και βοήθεια. Ίσως οι άποικοι θα υποχρεώνοντο να μείνουν εκεί πολύ, πολύν καιρό. Κ' έπρεπε να κάμουν με τα χέρια τους, τι τους έχρειάζετο για να ζήσουν. "Όσο για να φύγουν με πλοίο να ζήσουν, τους κατασκεύαζε, ατελείστα βέβαια, ή απόστασις της νήσου Δίγκολν από κάθε στεριά ήταν τέτοια, ώστε έπρεπε να το καλοσυλλογισθούν...

Αλλά, καθώς έλεγε κι' ο ναύτης, ξεπερνούσαν ένατο φορές τους Ροβινσώνες του παλαιού καιρού που έκαναν θαύματα. Πραγματικώς, αυτοί ήξεραν, κι' ανθρωπος που ήξερε, τα καταφέρει εκεί όπου άλλοι θ' αψηλάωσαν ή θ' έγανοντο.

Στής διάφορες εργασίες διεκρίνετο πολύ κι' ο Χάρμπερτ. Ήταν έξυπνος και δραστήριος, έννοούσε γρήγορα, έκτελούσε καλά κι' ο Κύρος Σμιθ άγαπούσε ολοένα περισσότερο αυτό το παιδί. "Αλλά κι' ο Χάρμπερτ αισθάνετο για τον μηχανικό ζωηρό και γεμάτη σεβασμό φιλία. Ο Πέγκροφ το έβλεπε, αλλά δεν έζήλευε καθόλου.

Ο Νάβ ήταν ο Νάβ. Δηλαδή το θάρρος, ο ζήλος, ή άφοσίωσις κι' ή αυταπάρνησις προσωποποιημένα. "Όσο για τον Γεδεών Σπίλετ, κι' αυτός έκανε το μέρος του στην κοινή εργασία. Κι' ο Πέγκροφ άπορούσε πολύ πως ένας δημοσιογράφος δεν ήξερε μόνο να γράφει, αλλά και να κάνει απ' όλα.

Την 28 Μαΐου, ή σκάλα μπήκε στη θέση της οριστικώς. Δεν είχε λιγώτερα από ένατο σκαλιά στο κάτω εκείνο ύψος των ένεννηντα ποδιών. Εύτυχως ο Κύρος Σμιθ μπόρεσε να τη διαιρέσει σε δυο μέρη, χάρις ε' ένα έξογκωμα του τοίχου, στη μέση σχεδόν του ύψους του. Το έξογκωμα αυτό το

έσβαλαν, το έκαμαν σαν κεφαλόσκαλο κι' έστερέωσαν ε' αυτό την πρώτη σκάλα, που μ' ένα σχοινί μπορούσαν να την τραβούν ως άπάνω στο Γρανίτινο Παλάτι. Η δεύτερη σκάλα στερεώθηκε από το κάτω της μέρος στο ίδιο κεφαλόσκαλο και από το έπάνω στο κατώσκι της πόρτας του Παλατιού. Έτσι το ανέδαγμα έγινετο ευκολώτερα, γιατί ή ταλάντευσις είχε ελαττωθί κατά το ήμισυ. Άλλως τε ο Κύρος Σμιθ ελογάριαζε να εγκαταστήσει άργότερα ένα υδραυλικό άνελυστήρα (άσανσέρ), για νάναι-ξοκαταβαίνουν χωρίς κόπο και χρονοτριβή.

Οι άποικοι όμως συνήθισαν γρήγορα τη σχοινένια σκάλα. Ήταν ευκίνητοι κι' επιδέξιοι. Ο Πέγκροφ μάλιστα, συνειθισμένος σ' αούτης ετής σκάλες των καταρτιών, μπόρεσε να τους δώση μαθήματα. Αναγκάσθηκε όμως να δώση και στον Τόπ. Ο κακόμορος ο σκύλος, με τα τέσσερα πόδια του, δεν ήταν καμωμένος γι' αυτό το γύμνασμα. Αλλά ο Πέγκροφ ήταν τόσο καλός δάσκαλος, ώστε γρήγορα ο Τόπ έμαθε νάνεβοκατεβαίνει τη σκάλα, όπως το κάνουν οι σκύλοι στα ίπποδρόμια. Η αλήθεια όμως είναι, ότι προτιμούσε πολύ να τον αναβάζει ο Πέγκροφ στη ράχι του.

Μ' όλες αυτές της εργασίες, βιαστικές κηόλα, γιατί ο χειμώνας έπλησίαζε, οι άποικοι δεν είχαν παραμείληση και το ζήτημα της τροφής. Κάθε μέρα, ο Χάρμπερτ κι' ο Γεδεών Σπίλετ αφιέρωναν μερικές ώρες στο κυνήγι. Μόνο στα δάση της Αγαλλίδας, δεξιά του ποταμού, κυνηγούσαν ακόμη, γιατί δεν είχαν ούτε βάρκα, ούτε γεφύρι, για να περνούν κι' αντίκρυ. Όλα λοιπόν εκείνα τάπεραντα δάση, άριστερά της Εύχαριστίας, που τα είχαν ονομάσει Φάρ-Ούέστ, ήταν ακόμη ανεκμετάλλευτα. Ανέβαλλαν την ενδιάρθρωσα αυτή έκδρομή για τις πρώτες ώραις ήμέρες της άνοιξης. Αλλά και τα δάση της Αγαλλίδας είχαν κυνήγι άφθονο. Τα βέλη και τα σιδερόφρακτα μπιστούνια των κυνηγών έσκότωναν ένα σωρό καγκαρού κι' αγρίοχοιρους. Εκτός απ' αυτά, ο Χάρμπερτ ανακάλυψε κι' ένα φυσικό κονιλοτροφέο, δηλαδή ένα λειβάδι κοντά σε βάλτο, ύγρο και σκεπασμένο από άρωματικά χόρτα που μωσχολοούσαν τον άέρα, —θυμάρια, καρυφύλλια, μαντζουράνες, βασιλικούς κι' άλλα τέτοια, που τα κουνέλια ξετρελλαίνονται.

—Αφού το τραπέζι τους είναι στρωμένο, κάπου εδω ή είναι και τα κουνέλια, είπε ο ρεπόρτερ.

Κ' οι δυο κυνηγοί έφαξαν όλο εκείνο το λειβάδι. Κουνέλια δεν ήσαν μάζεψαν όμως πολλά από τάρωματικά εκείνα χόρτα που είχαν θεραπευτικές ιδιότητες. Όταν τους είδε ο Πέγκροφ να τα κουβαλούν, άπόρησε:

—Τι μάς χρειάζονται αυτά;

—Είνε γιατρικά, άποκρίθηκε ο Χάρμπερτ. Αν τύχη νάρρωσθήσουμε, θα μάς χρειασθούν.

—Και γιατί θάρρωσθήσουμε, αφού δεν υπάρχουν στο νησί μας γιατροί; είπε ο ναύτης μ' όλη του την σοβαρότητα.

Η παρατήρησις μπορεί να ήταν λογική. Ο Χάρμπερτ όμως κι' ο Γεδεών Σπίλετ έαναπήγαν στο λειβάδι, να μαζέψουν κι' άλλα χόρτα, που τα θεωρούσαν χρησιμώτατα. Αλλά την ήμέρα εκείνη ανακάλυψαν και το πραγματικό κονιλοτροφέο: Το έδαφος, σ' ένα μέρος, ήταν τρυπημένο σαν κόσκινο.

—Φωλήες! έρώναζε ο μικρός.

—Της βλέπω, άποκρίθηκε ο Σπίλετ. Μ' άποικονούν άρα γε;

Το ζήτημα δεν άργησε να λυθί. Αμέσως σχεδόν, ένα πλήθος μικρά ζώα, όμοια με κουνέλια, πετάχθηκαν από της τρύπες κι' άρχισαν να τρέχουν εδω κι' εκεί με τόση γρηγοράδα, ώστε κι' αυτός ο Τόπ δεν μπορούσε να τα φθάσει. Του κάπου λοιπόν τα κυνήγησαν κι' ο σκύλος κι' οι κυνηγοί. τα τρωτικά τους έφυγαν. Ο ρεπόρτερ όμως έννοούσε να πιάσει μερικά, είτε για να τα σφάξουν άμέσως και να τα φάγουν, είτε για να τα θρέψουν στην κατοικία και να τήσουν όποτε θέλουν. Με ξόβεργες, στής φωλήες, κάτι μπορούσε να γίνη. Έπειδή όμως τώρα δεν είχαν ξόβεργες, ούτε ήταν εύκολο να κάμουν, περιωρίσθηκαν να φάξουν όλες εκείνες της τρύπες με τα μπιστούνια τους. Και πραγματικώς, σε μερικές ήρσαν κουνέλια και τάπιασαν εύκολα.

Ήταν από το είδος που λέγεται κοινώς «κουνέλι της Αμερικής», άρκετά όμοιο με το Ευρωπαϊκό. Κι' όταν το ίδιο βράδυ οι άποικοι τα έδοκίμασαν ψητά, τα βρήκαν νοστιμώτατα κι' έθεώρησαν αληθινό εύτύχημα για την άποικία το κονιλοτροφέο εκείνο, που θα ήταν κι' ανεξάντλητο.

Ός την 31 Μαΐου, οι μεσότοιχοι ήταν τελειωμένοι. Δεν είχαν τώρα παρά να επιπλώσουν τα δωμάτια, κι' αυτό θα τώκαναν με την ήτυχία τους, όταν ο χειμώνας θα τους έκλεινε μέσα. Ένα τζάκι κατασκευάσθηκε στο πρώτο δωμάτιο που έχρητίμευε για κουζίνα. Άνοιξαν μια τρύπα έπάνω από το παράθυρο του ίδιου δωματίου κι' έβγαλαν έξω τον σωλήνα του καπνοδόχου, που τον έκαμαν πλήλιν για εύκολία. Ίσως όταν θα φυσούσε ανατολικός, το τζάκι θα έκάνιζε. Αλλ' αυτοί οι άνεμοι ήταν σπάνιοι, έπειτα ο Νάβ, ο κύρ μάγερας, δεν θα έπολυσκοτίζετο για τέτοιες μικροδουλειές.

Αφού έτελείωσε τα κτισίματα, ο μηχανικός τους έβαλε να βουλώσουν την τρύπα του παλαιού όχετου, για να μην μπορεί κανείς να κατεβί από κεϊ ως το Γρανίτινο Παλάτι. Άργότερα θα την κατέκλυζε και με τα νερά, ύψώνων την επιφάνεια της λίμνης με υδροφράκτη.

Προς το παρόν περιορίσθηκε να την βουλώσει καλά με μεγάλες πέτρες και χώματα. Και στα διαστήματα των πετρών έρύτεψε χόρτα, θάμνους, δενδράκια, που την άνοιξι θ' έφούντωναν και θα σκέπαζαν όλο εκείνο το μέρος τόσο πυκνά, ώστε κανείς δεν θα μπορούσε να φαντασθί ότι από κάτω υπήρχε μια τρύπα.

Προτήτερα όμως έχρησιμοποίησε το παλαιό μεταγγιστήρι, για να μπάσει στο Γρανίτινο Παλάτι ένα ρεμματάκι από το γλυκό νερό της λίμνης. Μ' αυτό το σκοπό, ένας μικρός όχετος άνοιχθηκε ψηλότερ' από την επιφάνειά της κι' έτσι έτρεχαν μέσα τριάντα έως τριανταπέντε γαλιόνια νερό την ήμέρα. Ήταν μια βούτρη όροτερη κι' άττίρευτη στην καινούργια κατοικία των άποίκων, που δεν της έλειπε πιά τίποτα.

Όλες αυτές ή εργασίες έτελείωσαν με τον καιρό, γιατί ο χειμώνας έπλάκωνε. Γερά παραθυρόφυλλα τους επέτρεπαν να κλείνουν καλά τα παράθυρα, ως που θα εύρισκε την ευκαιρία ο μηχανικός να τους κάμη και τζάμια. Για την ώρα, ο ρεπόρτερ σκέφθηκε να τα στολίση με πρασινάδα. Κι' όπου ο γρανίτης έσχημάτιζε λακκάκι, έβαλε χώμα κι' έσπειρε ή φύτεψε διάφορα φυτά. Έτσι, έλεγε, τα παράθυρά τους θα είχαν και πράσινους μπερντέδες.

(Έπεται συνέχεια) ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΙ ΘΑ ΠΗ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

Αγαπητοί μου,

ΕΡΧΟΜΟΣ των Συμμάχων στην Ελλάδα, με όλα τα γεγονότα που ακολουθήσαν, έκαμε πολλούς ανθρώπους να πουν: «Ήλθαν και μάς έλευθερώσαν». Άλλοι είπαν: «Όχι, μάς έσκαλώσαν». Βέβαια, δεν θα εξετάσουμε 'δω ποιοι το είπαν πιο σωστά, γιατί αυτό

βγαίνει από τα όριά μας. Έλαβα όμως άφορμή να σκεφθώ αυτές της ήμέρες τί είναι ελευθερία, τί θα πη ελεύθερος άνθρωπος και θα σας μεταδώσω σήμερα της σκέψεις μου γενικά. Θέλω δηλαδή να σταθώμε μια στιγμή ψηλότερα από πρόσωπα κι' από πράγματα, να φιλοσοφήσουμε και να ιδούμε ποιά είναι ή αληθινή σημασία αυτών των λέξεων, που της μεταχειριζόμαστε τόσο συχνά, χωρίς ίσως να της έννοούμε κατά βάθος.

Ο Μάρκος Αύρηλιος, ο φιλόσοφος εκείνος αυτοκράτωρ, μου φαίνεται ότι μάς έχει δώση τον τελειότερο όρισμό. «Ελεύθερος άνθρωπος, μάς είπε, είναι

εκείνος που δεν κάνει τον εαυτό του κα-νεός ούτε δούλο ούτε τύραννο». Προσεξέτέ το καλά να ιδήτε πόσο διαφορετική είναι ή αντίληψις που έχουν οι περισσότεροί, και μάλιστα εδω στην Ελλάδα. Ούτε δούλο, λέγει, αλλά ούτε τύραννο. Με άλλους λόγους, ελεύθερος είν' εκείνος που δεν δουλεύει κάτω από κανένα, αλλά και που σέβεται την ελευθερίαν του άλλου. Έκείνος που θεωρεί την ελευθερία δική αιώμα, όχι μόνο δικό του, αλλά γενικό του ανθρώπου, κάθε ανθρώπου κι' επομένως που αναγνωρίζει και το καθήκον να μην υποδουλώνη κανένα. Αυτός πράγματι είναι ο ελεύθερος. Όποιος δουλεύει ετούς άλλους είναι δούλος' αλλά και όποιος θέλει, προσπαθεί, άνέχεται να τον δουλεύουν οι άλλοι, δεν είναι ελεύθερος. Σε πρώτη ευκαιρία, σε πρώτη κακοτυχία, αυτός, από τύραννος, θα γίνη δούλος ταπεινός. Έτσι το έννοει ο Μάρκος Αύρηλιος ο αυτοκράτωρ.

Οι Έλληνες, από τα παλιά χρόνια ως τα σημερινά, ημιέκονται για την ελευθερία τους. «Του Έλληνος ο τράχηλος ζυγόν δεν υποφέρει. Κι' αλήθεια, οι περισσότεροι άγαπούν, υπερβολή της έσχημάτιζε λακκάκι, έβαλε χώμα κι' έσπειρε ή φύτεψε διάφορα φυτά. Έτσι, έλεγε, τα παράθυρά τους θα είχαν και πράσινους μπερντέδες.

Σεις που παίνετε τώρα στη ζωή, ήθελα πολύ να μελετήσετε αυτό τον όρισμό. Θα σας βοηθήσει να ποκτήσετε την αληθινή ελευθερία ή φιλελευθερία, εκείνη που την έχουν σήμερα λίγοι κι' έκλεκτοί. Στον κύκλο σας και σεις, μικρό ή μεγάλο, μη δεχόητε ποτέ να γίνεται δούλοι κανενός. Άλλο ή πειθαρχία, ή νομιμοφοσύνη, ή υποταγή ετούς νόμους και ετούς προϊσταμένους, κι' άλλο ή ταπεινή δουλοφοσύνη. Όχι, για κανένα συμφέρο, δούλοι μη γίνετε ποτέ. Αλλά και μη καταδεχόητε ποτέ να κάμετε δούλους σας τους άλλους. Ούτε τον ίδιο τον υπηρέτη σας. Κι' αυτού ακόμα χρωστάτε να σέβεστε την ελευθερία. Έπειδή είναι υπηρέτης σας, δεν θα πη ότι πρέπει να μην όριξη σε τίποτα τον εαυτό του, να είναι για σας ένα ζώο, ένα κτήνος, ένας δούλος επί-τέλους, να μη μπορεί να κάμη το έλα-

χιστο χωρίς να το θέλετε, να έχη ε' όλα της ιδέες σας, τα φρονήματά σας, τα αισθήματά σας. Κι' αν ακόμα το θέλη εκείνος, μη το θέλετε σεις. Κι' αν ακόμα έχετε όλη τη δύναμη να του επιβληθίτε, μη τη μεταχειρίζεσθε. Κι' αν ακόμα έχετε την ιδέα, ότι το κάνετε για το καλό του, μη παρασύρεσθε απ' αυτή. Προτιμώτερο για ένα άνθρωπο να ναυαγήση ελεύθερος, παρά να σωθί δούλος.

Μην αποβλέψετε ποτέ στη ζωή σας, μην επιδιώξετε να επιβάλετε της ιδέες σας, —φιλολογικές, φιλοσοφικές, καλλιτεχνικές, κοινωνικές, διτιθήποτε, — και να κάμετε όπαδούς, που να σας ακολουθούν με τυφλό φανατισμό. Ούτε στο σπίτι σας το ίδιο. Έκφράζετε της ιδέες σας, υποβάλλετέ της, συζητήτέ της, αλλά έως εκεί. Να σέβεσθε και της ιδέες του άλλου και να μη πιστέψετε ποτέ ότι είσθε αλάνθαστοι. Τότε μόνο θα είσθε αληθινά ελεύθεροι. Αυτή είναι ή αληθινή ελευθερία. Και όταν έχετε μέσα σας τέτοια ελευθερία, τέτοια αντίληψη της ελευθερίας, τέτοια αισθημα, δεν θα κινδυνεύετε ποτέ να υποδουλωθίτε ε' έναν άλλο. Γιατί για να φθάση κανείς να σέβεται σε τόσο βαθμό την ελευθερία του άλλου, θα πη ότι πρώτα-πρώτα άγαπή την δική του και την θεωρεί τόσο σπουδαίο και μεγάλο αγαθό, ώστε να μη του επιτρέπει ή συνείδησίς του να την αφαιρέση από άλλο πλάσμα οιοδήποτε.

Σας άσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

Η ΔΡΑΧΜΗ

Η δραχμή άποκαμωμένη Πάντα να κυκλοφορή. Πάει σε φιλαργύρου χέρια Λίγη ανάπαψη ναύρη.

Χίλια δυο της κάνει χάνια, Μά του κάκου άκαρτερεί. Φως να ιδί, να πάρη άνάσα, Λίγο κόσμο να χαρή!

—Κάλλιο άχ τώχω νύχτα μέρα Να νυγίσω όλη τη σφαίρα, Πάρα χιλιοχαδεμένη Στη σακκούλα σου δεμένη!

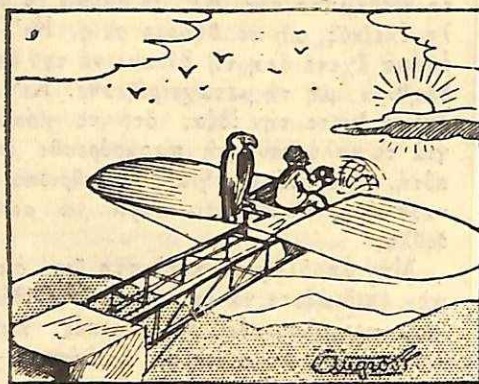
ΟΥΡΑ ΚΑΙ ΓΑΤΟΣ

Είπε στο γάτο της ή ουρά: «Πιάσε με όλοσθι μια φορά!» —Βλέπω μου κάνεις την... κυρά; Μήπως μάς έβγαλες... φτερά; Της λέει γελώντας πονηρά, Και, στη στιγμή, τί όίχνει κάτω, Σάν... ουρά του!

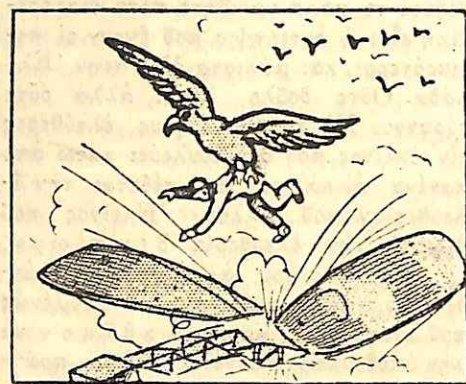
ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

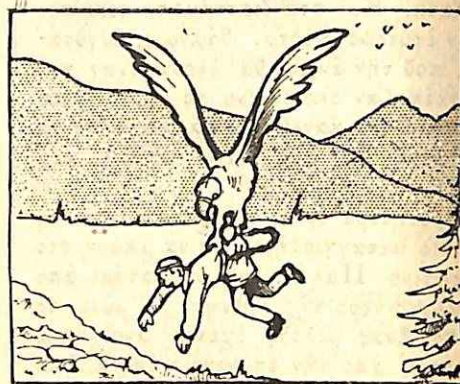
ΤΟ ΣΩΣΙΒΙΟΝ ΕΝΟΣ ΑΕΡΟΠΟΡΟΥ

Ο διάσημος αεροπόρος κ. Μονοδιπλάνος παίρνει πάντοτε εις τὰς εναερίους εκδρομάς του ένα ημερωμένον αετόν. Εάν συμβῇ νὰ πάθῃ τίποτε ἢ μηχανή του, ὁ

αετός ἐκτελεῖ χρέη σωσιβίου. Διότι εἶνε γυμνασμένος νὰ πιάξῃ τὸν αεροπόρον μὲ τὰ νύχια του καὶ νὰ τὸν καταβάλλῃ σιγά-σιγά, ὡς μὲ ἀλεξίπτωτον. Διὰ κάθε ἐνδε-

χόμενον ὅμως, ὁ κ. Μονοδιπλάνος φροντίζει νὰ δέγῃ τὸ πόδι τοῦ αετοῦ μὲ μίαν στερεάν ἀλυσίδα ἀπὸ τὴν ζώνην του.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ ΧΑΡΜΟΣΥΝΟΣ

ΕΝΑΣ ΛΑΓΟΣ

(Προβληματική Ιστορία)

Ο Μπάρμπα-Γαρουφαλιάς ὠρῶνε, κείνο τὸ πρωινό, τὸ χωράφι του γιὰ τὰ ὄψιμα, κάτω κεῖ στὸν κάμπο, λίγο παρὰ πέρα ἀπὸ τὸ χωριουδάκι.

Ἄξαφνα, τράβηξε μὲ μιὰς τὰ λουριά, σταμάτησε χωρὶς μιλιὰ τὸ ζῶο του καί, μὲ τὰ μάτια στηλωμένα, ὀλάνοικτα, κοιτούσε καλὰ-καλὰ μιὰ γούβα αὐλακίου στὸ χτεσινὸ του ὄργωμα, εἰκοσι ποδάρια μπρός του, ἀπὸ δεξὶ χέρι ἐκεῖ στὸν ἄνεμο.

— Ἐ! πῶς; μὰ βέβαια καὶ δὲν τὸν γελούσανε τὰ μάτια του. Κεῖνο κεῖ-κάτω τὸ κουδάρι, εἶδος πακέτο γκρίζο, φίλε μου, κοκκινωπὸ πές, ποῦ δὲν σάλευε καθέλου, ... ἂμ βέβαια καὶ ἦταν λαγός. Καὶ κοιμώτανε!.. Καὶ τί λαγός! Τόσος, σὰν ἕνα μεγάλο σκυλί.

Πῶς νὰ τὸν πιάσῃ; Αὐτὸ νὰ ἰδοῦμε.

Πρῶτα - πρῶτα τσιμουδιά καὶ σκέψη. Μὰ σκέψη γρήγορη καὶ ἀπόφαση πρὶν γρήγορη ἀκόμη.

Θὰ ζύγωνε ἀμίλητος τὸ λαγὸ χωρὶς νὰ τὸν πάρῃ μυρουδιά καὶ ὅταν θὰ τὸν ἔφτανε καὶ θὰ τὸν εἶχε πιά κάτω πές ἀπὸ τὰ σκέλια του, θὰ χαμήλωνε σιγά-σιγὰ καὶ μὲ μιὰς θάπερτε ἀπάνω του μ' ὄλο τὸ βάρος τοῦ κορμιτοῦ του. Ἐτσι θὰ τὸν τσάκωνε κάτω ἀπ' τὸ βαρὺ τὸ στηθός του. Εἶδε μὴ ἀλλοιωτικά, νὰ τὸν πιάσῃ μαθὲς ὅπως πιάνουν τὰ σῦκα ἀπὸ τὴν συκιά, οὔτε νὰ τὸ βάλλῃ μὲ τὸ νοῦ του. Εἶνε τοῦ διαβόλου ζωντανό, ξέρεις, ὁ λαγός. Εὐκολὰ δὲν τὸν γελᾷς.

Μὲ τὴν ἀνάσα του κρατημένη, πλησίασε, πλησίασε. Ὁ λαγὸς ἀνίδεος κοιμώτανε ὁλοένα. Τί λαγός, φίλε μου! Νά, νὰ μὴ χαρῶ... σωστὸ γαϊδουράκι τοῦ Ἀλτζερίου. Μάλιστα στοχάστηκε πῶς τὸν εἶχε πιά ἀπὸ κάτω του, μονομιᾶς, μονοκόμματος σὰν πέτρα ρίχτηκε, ἀπά-

νω του. Τότε μόνον ἔμπηξε ὁ λαγὸς καὶ ἔμπηξε τὰ τσιρίγματα. Μὰ ποῦ νὰ φύγῃ!

— Ὅταν ὁ Γαρουφαλιάς ἐνοιωσε τὸ ζῶο ζεστὸ νὰ γαργαλέυῃ κάτω ἀπὸ τὴν κοιλιὰ του, ἄρχισε χαρούμενες κραυγές:

— Ἐ! καὶ τὸν ἐτσάκωσα, παιδιά μου! Δὲ μοῦ φεύγει πιά!

Κ' ἔψαχνε νὰ τοῦ εὑρῇ τὰ πόδια καὶ νὰ τὰ δαράξῃ, σφιχτά, ἀπὸ δυὸ σὲ κάθε του χέρι.

Τέλος, τὸ κατάφερε καὶ αὐτό. Σηκώθηκε μὲ θρίαμβο καὶ κοιτάζε γύρω του. Ἡ γυναῖκά του καὶ τὰ τέσσερα παιδιά του φάνηκαν βιαστικά. Τὸ μεγαλύτερο παληκάρι του βατοῦσε καὶ του φέκι. Ἡ μικρούλα του χοροπηδοῦσε τρέχοντας μπροστὰ ἀπὸ τὴ μάνα της, Εἶδαν, βλέπεις, ἀπὸ μακριὰ τὰ κινήματα τοῦ Γαρουφαλιά καὶ καταλάβαινε.

Ὁ πατέρας φώναζε στὸν πρῶτό του:

— Ἀντρέα! ἔχω σπάγγο στὴ τσέπη τοῦ σουρτουνοῦ μου, σὺρε γρήγορα νὰ τὸν φέρῃς. Κρέμεται κεῖ στὴν ἐλιά, στὴν πρώτη ἀπὸ ζερβιά.

Μὰ καὶ ὁ Ἀντρέας εἶχε σπάγγο ἀπάνω του καὶ ἔτσι ὁ λαγὸς ριχτοδέθηκε ἀπὸ τὰ τέσσερα. Γύρω του μαζώχτηκαν σὲ κύκλο ἡ μητέρα, ὁ πατέρας, καὶ τὰ τέσσερα παιδιά.

— Μωρὲ λαγός! Σίγουρα θὰ ζυγιάζῃ ὀχτὼ λίτρες.

— Ὀχτὼ λίτρες; Δὲ λές δέκα;

— Γιὰ νὰ τὸν ἀγοράζεις! Θὰ τὸν πλέρωνες ἔρτα - ὀχτὼ δραχμές.

— Τί ἔκανε, λέει; ἔρτα - ὀχτὼ δραχμές αὐτὸ τὸν καιρὸ; Δὲ βάνεις δὲ καπέντε καὶ νὰ ἰδοῦμε ἀκόμη!

— Μωρὲ καὶ νὰ τὸν εἶχανε στὴ χώρα, τέτοιο λαγὸ, Ἰούνιο μῆνα!

— Ἐγὼ δὲν ἔφαγα δεύτερη φορά στὴ ζωὴ μου, λέγει ὁ μεγάλος.

— Νόστιμο εἶνε; ῥωτᾷ ὁ δεύτερος.

— Ἄ! καλύτερος καὶ ἀπὸ πουλάδα!

— «Πότε θὰ τὸν φάμε;» ρώτησε τὸ

μικρότερο ἀγόρι. Μὰ ἡ κυρὰ - Γαρουφαλιά, ποῦ ψαχούλιζε τὸ λαγὸ, φωνάζει ξάφνου:

— Μὰ κοιτάχτε λοιπόν, χριστιανοί μου! Ἐχει γάλα. Μάνα εἶνε καὶ κάπου ἐδῶ κοντὰ θὰ τὴν προσμένουνε τὰ μικρά της.

— Χρὴ! Ἀσχημο αὐτό... μουρμούρισε ὁ ἄντρας της.

Κι' ὅλοι σωπάσανε γιὰ κάμποση ὥρα.

— Ὅλα καλὰ, μὰ μοῦ κάνει κόπο νὰ συλλογίζωμαι πῶς τὰ μικρά της θὰ πεθαίνουν σὲ κάποια τρύπα!

Ἀπόθεσαν κατὰ γῆς τὸ ζῶο καλὰ δεμένο καὶ ὅλοι καθήσανε γύρω του σὰ σὲ συμβούλιο.

— Τί πρέπει νὰ γίνῃ; ρώτησε ὁ Μαστρο - Γαρουφαλιάς. Εἶνε νόστιμος ὁ λαγός, δὲ σοῦ λέω. Ἐπειτα ἦταν καὶ ἕνα καλὸ φαγὶ γιὰ τοὺς ἑξῆ μας. Καὶ σ' ἕνα φτωχόσπιτο σὰν τὸ δικό μας, καὶ πάλι νὰ πῇ αὐτό. Μὰ ἔλα πάλι τὰ μικρά. Μὲ βασανίζουνε. Θαρρῶ πῶς τὰ χω μέτα στὸ κεφάλι, ὅλα αὐτὰ τὰ λαγουδάκια.

— Πρέπει νὰ κλαῖνε ποῦ θὰ ραγίσῃ πέτρα! Εἶπε καὶ ἡ γυναῖκά του.

Σ' αὐτὸ ἡ μικρούλα της ἀρχίνησε τὰ κλάμματα.

— Δὲ θέλω γὰ νὰ τὸν σκοτώσουμε, μπαμπά!.. Νὰ μὴ τὸν σκοτώσουμε.

— Ἐλα, λέγει ἡ γυναῖκα. Μὴ χαλᾷς τὴ καρδιά της μικρῆς. Ρίχνεις δέκα - πέντε δραχμές στὸ νερό, τὸ ξέρω. Μὰ δὲν πειράζει. Ἀφίς τον.

Τὸν λύσανε μὲ πολλὴ προσοχή, νὰ μὴ τοῦ σπάσουνε κανένα πόδι.

Τὸν ἄρισαν - δὲν τὸν ἄρισαν κατὰ γῆς ἐλεύθερο, καὶ ὁ λαγὸς σου τινάχθηκε μπρός μὲ κατὰ πηδημάται! Ἄ! φίλοι μου, καὶ νὰ τὴν ἐβλέπατε νὰ φεύγῃ στὰ μικρά της μὲ τὰ τέσσερα, αὐτὴ τὴν λαγομάνα!..

(Διασκευή ἀπὸ τὸ Γαλλικὸν τοῦ Jean Aicard.)

Σ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ

ΕΞΩ ΑΠ' ΤΗ ΦΩΛΙΑ

(Μυθιστόρημα ὑπὸ MARIE GIRARDET)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'. (Συνέχεια)

Καὶ καθὼς τὸν κρατοῦσε ἀπὸ τὸν κολλάρο, τὸν ἔπιασε καὶ ἀπὸ τὸν ὦμο, τὸν ἔσπρωξε ἔτσι ὡς τὴν πόρτα τῆς κατοικίας καὶ τὸν πέταξε ἔξω.

— Φύγε! τοῦ φώναξε, φύγε!.. Νὰ χαθῇ! νὰ μὴν σὲ ξαναἰδοῦν πιά τὰ μάτια μου!

Ἐννοεῖται, ὅτι τοῦ τὸ εἶπε ἔτσι, γιὰ ῥοβέρα. Ὁ Πετράκης ὅμως τὸ πῆρε τοῖς μετρητοῖς. Ἐπίστεψε δηλαδή, ὅτι ὁ πατριός του τὸν ἔδιωχνε ἀπὸ τὸ σπίτι ὀριστικῶς. Ἀλαλιασμένος, πληγωμένος, πονεμένος, πεσμένος, ἔμεινε λίγες στιγμὲς ἐκεῖ ἔξω στὸ κεφαλόσκαλο. Ἐπειτα σηκώθηκε ὠχρός, μὲ τοὺς γρόθους σφιγμένους, μὲ μιὰ ἔκφρασι ἀποφάσεως στὸ πρόσωπο.

— Καλὰ λοιπόν! ἐφώναξε δυνατὰ.

Θὰ φύγω! Κι' ἀμέσως μάλιστα!.. Θὰ πάρω μιὰ στιγμὴ τὰ πράγματα μου καὶ δὲν μὲ ξαναβλέπετε!..

Ὁ κ. Ἀνρι εἶχε ξανακλείσει τὴν πόρτα. Ὁ Πετράκης ἐκτύπησε τὸ κουδούνι καὶ σὲ λίγο ἡ μικρὴ ὑπηρετρία τοῦ ἀνοίξε. Τότε, χωρὶς νὰ πῇ λέξι, ὁ μαθητὴς ἐξεκρέμασε τὸ κασκέτο του καὶ τὸ ἐπανωφόρι του, μπῆκε στὴν κάμαρά του, κύτταξε γύρω του καὶ ἄδειασε ἕνα κουμπιό, ποῦ εἶχε μέσα καμμιὰ δωδεκαριά φράγκα ἀσημένια.

Τί ἄλλο νὰ πάρῃ;.. Πόσον καιρὸ θὰ διαρκούσε ἡ ἀπουσία του;..

Ὁ Πετράκης ἀναστένανε, ἀνοίξε τὸ ντουλάπι του καὶ ἐπῆρε μερικὰ ἀσπρόρουχα, ποῦ τὰ τύλιξε ἕνα σκουρὸ πανί. Μ' αὐτὸ μόνον τὸ μπουγαλάκι καὶ μὲ τὰ λίγα λεπτὰ του, ξαναβῆκε κρυφά, ροβόλησε τὴ σκάλα τοῦ σπιτιοῦ καὶ πῆρε τοὺς δρόμους.

Χωρὶς νὰ πολυσυλλογισθῇ, τράβηξε ἴσια στὴν προκουμαία, ἐκεῖ ὅπου ἄλλη φορά, μὲ τὸν πατέρα του, εἶχε περάσει τόσες εὐτυχισμένες ὥρες.

Κι' ἄξαφνα, μιὰ ἰδέα, μιὰ τρελλὴ ἰδέα ξεφύτρωσε στὸ μυαλὸ τοῦ παιδιοῦ, ποῦ στὴν ἀρχὴ τὴν ἔδιωξε. Ἐπειτα ὁμῶς ξαναγύρισε καὶ σιγά - σιγά τὸ ἐκυρίεψε καὶ στάθηκε. Κ' ἡ ἐπίμονη

αὐτὴ ἰδέα ἦταν: νὰ πάρῃ νὰ βρῇ ἐκεῖνον ποῦ δὲν ἤρχετο!..

Ἀλλὰ πῶς μπορούσε νὰ φθάσῃ ὡς τὸν πατέρα του; Τὸ μαγαζὶ τοῦ Παύλου Μπερώ, — ἕνα ἀρχαιοπωλεῖο, — ἦταν στὸ Παρίσι, στὴν ὁδὸν Ρεννῶν, ἀρ. 35. Ὁ Πετράκης τῶξερε ἀπὸ τὰ τελευταῖα τοῦ γράμματος, καὶ ἕνα φάκελλο μάλιστα, μ' αὐτὴ τὴ διεύθυνσι τυπωμένη ἀπάνω, τὸν εἶχε πάντα μαζὶ του. Ἀχ, ἂς μπορούσε μ' ἕνα θαῦμα, μ' ἕνα κτύπημα μαγικοῦ ραβδιοῦ νὰ εὕρισκετο ἄξαφνα ἐπὶ τὸν πύργο Ἀιφφέλ ἢ στὴ Θριαμβευτικὴ Ἀψίδα! Ἀλλὰ δυστυχῶς τὰ θαύματα εἶνε σπάνια καὶ ὁ Πετράκης τῶξερε καλὰ...

Ὁ Ἀντωνάκης

Αὐτὰ ἐσυλλογίζετο περίλυπος, ὅταν εἶδε ἕνα παιδί, δέκα - ἑνδεκα χρονῶν, καθισμένο ἕνα πάγκο, ἀντίκρυ στὴ θάλασσα, μὲ μιὰ πελώρια φέτα ψωμιτοῦ, ἀλειμμένη μὲ βούτυρο καὶ μὲ μέλι, ποῦ τὴν ἔτρωγε λιγάκι καὶ μαρμα.

Στὴν ἀπομόνωσίν του, στὴν ἐγκατάλειψίν του, ὁ Πετράκης αἰσθάνθηκε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ μιλήσῃ μὲ κάποιον, ἔστω καὶ μ' ἕνα ἄγνωστο παιδί. Τὸ ἐπλησίασε λοιπὸν μὲ ἀφέλεια καὶ ἔτσι, γιὰ νὰ νοιώσῃ ὁμιλία, τὸ ρώτησε:

— Σάρεσαι πολὺ αὐτὸ ποῦ τρῶς; Ὁ μικρὸς ἐκροτάλισε τσαχνικά τὴ γλώσσάν του καὶ μὲ χαμόγελο ἀποκρίθηκε:

— Ἀρῶ τὸ λές, τὸ παραδέχομαι: μάρεσαι πολὺ!

Τότε χαμογέλασε καὶ ὁ Πετράκης. Τὸ ἄγνωστο παιδί εἶχε ἕνα ὀμορφοπροσώπακι, στρογγυλὸ καὶ κόκκινο σὰ ντομάτα, μὲ μολλὶα πυκνά, ὀρθία καὶ κερμμένα ἀτεχνα, ποῦ ἐσημαίναν σὰν ἕνα σκουράκι ἀπὸ μαύρη γούνα. Εἶχε μεγάλη διαφορά ἀπὸ τὸν Πετράκη, ποῦ ἦταν ψηλὸς γιὰ τὴν ἡλικία του, καλοδεμένος, μὲ μάτια πράσινα σὰν τὴ θάλασσα πρὶν ἔσπασῃ ἡ τρικυμία, μὲ φρύδια καστανά, μὲ μαλλιά ξανθὰ καὶ μὲ χαρακτηριστικὰ κανονικώτατα.

Τρώγοντας ὁλοένα, τὸ ἄγνωστο παιδί τὸν ρώτησε:

— Ἐδῶ κατοικεῖς;

— Ναί! καὶ σὺ;

— Ἐγώ... δὲν κατοικῶ πουθενά.

Ὁ Πετράκης τοῦ ἔρριξε μιὰ ματιά

μὲ τὴν ἄκρη τοῦ ματιοῦ τοῦ: τί, τὸν κοροῖδους;

— Πῶς πουθενά; εἶπε δὲν ἔχεις σπίτι;.. δὲν ἔχεις μιὰ κάμαρα μ' ἕνα κρεβάτι;

— Ἀ, ναί! κάμαρα μὲ κρεβάτι ἔχω! ἀλλὰ ὄχι μέσα σὲ σπίτι...

— Μοῦ φαίνεται πῶς ἀστετεύσαι!..

— Καθόλου!.. Κατοικῶ σὲ κεῖνο-κεῖ τὸ πλοῖο... Τὸ πλοῖο εἶνε σπίτι! Ὅχι. Λοιπόν;..

(Ἐπεται συνέχεια) ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

Τ' ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

ΙΖ'. — ΙΑΚΩΒΟΣ ΠΟΛΥΛΑΣ

[Διάλεξις τοῦ κ. Θ. Βελλιαντῆ]

Ὁ Ἰάκωβος Πολυλάς ἐγενήθη εἰς τὴν Κέρκυραν τῷ 1826, ἀπὸ εὐγενῆ οἰκογενεῖαν καταγομένην ἐκ Κωνσταντινουπόλεως. Ἐξεπαίδευσεν εἰς τὴν πατρίδα του καὶ ὀλίγον καιρὸν διέμεινε εἰς τὴν Εὐρώπην. Ἀλλὰ τὴν ἡμερὴν φιλομαθείας του, ὡς τε νεώτατος ἐγνωρίζεν ἡδὲ τὰς κυριωτέρας εὐρωπαϊκὰς γλώσσας καὶ φιλολογίας καὶ πάντοτε μελετῶν, ἀνεδείχθη ἕνας ἀπὸ τοὺς σοφωτέρους ἀνδρας τῆς ἐποχῆς του. Ἐπὶ τινα καιρὸν ἐξελέγετο βουλευτὴς, ἀλλὰ κατόπιν ἀπεσύρθη ἀπὸ τὴν πολιτικὴν καὶ ιδιωτεύσεν. Ἀπέθανεν εἰς τὴν Κέρκυραν ἐνενήκοντα ἔτων.

Ποιητὴς καθαυτὸ ὁ Ἰάκωβος Πολυλάς δὲν ἦτο. Διέπρεπε κυρίως ὡς κριτικὸς καὶ ὡς μεταφραστὴς μεγάλων ποιητῶν. Ἐγραψεν ὅμως καὶ ὀλίγα διηγήματα καθὼς καὶ ὀλίγα ποιήματα πρωτότυπα. Φίλος, μαθητὴς καὶ θαυμαστὴς τοῦ Σολωμοῦ, ἐξέδωσε μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Διδασκάλου τὰ Ἀπαντά του, μὲ σοφὰ Πρόλογόμυνα. Μεταξὺ τῶν ἄλλων τοῦ ἔργου, σημαντικὴν θέσιν κατέχει ἡ μελέτη του περὶ τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Φιλολογική μας Γλῶσσα». Τὸ ὄνομα τοῦ Πολυλά εἶνε ἀναποσπαστὸν συνδεδεμένον μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Σολωμοῦ. Ὑπῆρξεν ὁ κριτικὸς του, ὁ ἐρμηνευτὴς του, ὁ ἀπολογητὴς του, ὁ ἀπόστολός του.

Εἰς τὸν θάνατον τοῦ Σολωμοῦ [Ἀπόσπασμα]

Ἑλλάς, τὰ μαύρα φόρεσε
Καὶ κλίνας τὸ κεφάλι!
Τὸ κάλλιο ἀπὸ τὰ τέκνα Σου
Στοῦ τάφου τὴν ἀγκάλη
Τάφου σοῦ σώμα ἀνάπαυε.

Κλάψε! Φωνὴ δὲ βοῦσκεται
Νὰ Σε παρηγορήσῃ
Πάρεξ ἀπὸ τὸν πόνο Σου
Γιὰ λίγο ἂν ξαναζήσῃ
Τὸ χεῖλι ποῦ ἐχαίρεισσε
Τὴ θεῖαν Ἐλευθερίαν.

Κλάψε καὶ πάλι θάρσνεψε.
Στὸν πόνο ὁ μαθημένη!
Αἰῶνες δὲν σοῦ μύραναν
Τὴν ἀρετὴν κομιμένη
Στ' ἀραγνισμένο σάβανο
Στὴν ἐρημὴν σκοτεινίαν.

Κι' ὅταν στεριῶς καὶ πέλαγα
Ξαναἰδαν τὴ μορφή Σου
Τόσο λαμπρὴ, ποῦ χλωμάσαν
Οἱ ἔρμηνες τῆς γῆς Σου,
Μὲ ὕμνους Σ' ἀστεφάνωσε
Τὸ τέκνο ποῦ θρηνεῖς.

Ίδε τον Ό-
δηγον του

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Συνδρομη-
τού. Κεφ. Β.

ΕΡΕΪΠΙΑ

Τι έμεινεν—αλλοίμονο—
από τα περασμένα!
Έρρημα μόνο ερείπια
έδω κι' εκεί πεσμένα!
Κι' η Τέχνη από τη λύπη της,
με φρίκη σκέπασε το πρόσωπό της,
και τα παιδιά της κλαίγοντας,
ψιθύρισε: «Τα πάντα ματαιότης!»

Χρυσόφτερη Έλπίδα

ΠΑΡΑΒΟΛΗ

Μία φορά κι' έναν καιρό, ένα μικρό κο-
ριτσάκι πού είχε ακούσει, ότι ο καλός
Θεός έκαμε τον κόσμο μοναχά για τον αν-
θρωπο, και ότι από όλα τα ζώα, κι' από
τα φίδια, και τα θηρία, απ' όλα ο αν-
θρωπος ωφελείται, ρώτησε τη μητέρα
του τι ωφέλεια μάς δίνει η γάτα. Κι' έ-
μαθε τότε, πως η καλή γατούλα μάς κά-
νει μεγάλο καλό, γιατί τρώει τα κακά
ποντίκια που μάς κάνουνε ένα σωρό ζη-
μιές στην αποθήκη.

Σάν άκουσε αυτή την εξήγηση η μι-
κρή, άλλη άπορία γεννήθηκε στο κεφα-
λάκι της, κι' είπε: «Και τα ποντίκια, μη-
τερούλα, γιατί τα έκαμε ο Θεός;» Και η
μητέρα απάντησε: «Ο καλός Θεούλης μας
όλα με σοφία τάχει καμωμένα. «Αν δεν
ήτανε τα ποντίκια, τί θα τρώγανε η ψι-
φίνες;» — «Γάλα!» απάντησε το κοριτσάκι,
— «Γάλα και ψωμάκι μπορεί να τρώη η
δική μας ψιφίνα, είπε η μητέρα, μά είνε
κι' άλλες ψιφίνες, χωρίς κυράδες, που
θα φοφούσαν η καυμένες από την πείνα,
χωρίς τα ποντίκια».

Η μικρούλα έμεινε συλλογισμένη. Ίσως
εοκέφθη, αλλά δεν ετόλμισε να το πη,
ότι ο καλός Θεός μπορούσε να μην κάμει
ούτε γάτες, ούτε ποντίκια και θάτανε
πάλη το ίδιο.

(Εκ του πραγματικού) Ελληνική Αίγλη

ΓΕΝΝΑΙΟΔΟΡΟΣ ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗ

Ο Ιατρός Δυμιούλν έδεράπευε πρό και-
ροῦ ένα δυστυχή προσβληθέντα από ασθέ-
νειαν χαννώσεως. Είχε δοκιμάσει όλα τα
φάρμακα: τίποτε δεν εγίνετο.

Συνωμίλησε με τον άσθενή του, τον η-
ρώτησε, έπληροφορήθη παρά των γειτό-
νων· έμαθε τέλος ότι ο άνιρ αυτός ήτο
έντιμος και ένεκα οικονομικών δυσχερειών
δεν ήδυνάτο να εξακολουθήση τας υποθέ-
σεις του. Η λύπη την όποιαν τῷ έπρο-
ξένει τοῦτο ήτο η άληθινή αίτία της ασθε-
νείας του, και δεν θα ήργει να τον παρα-
σύρη εις τὸν τάφον· τί ήδυνάτο να κά-
μουν τα φάρμακα τοῦ Ιατροῦ έναντίον
μιάς ήθικῆς καταπτώσεως; Ο Ιατρός έ-
πέστρεψε εις τὸν άσθενή του, τὸν εξήτασε
και εἶπε: «Νομίζω ότι η συνταγή της
εήμερον θα είνε καλύτερα από τας τε-
λευταίας.»

Ο άσθενής εκίνησε περίλυπος την κε-
φαλήν. Ο Ιατρός εκάθησεν εις την τρα-
πέζαριαν και άφησε άναχωρών την άκό-
λουθον συνταγήν:

«Δυνάμει τοῦ παρόντος, λάβετε τριά-

κοντα χιλιάδας δραχμῶν παρὰ τοῦ συμβο-
λαιογράφου μου.»

Ο άσθενής έδεραπευθή.
Ο έλεήμων άνθρωπος δεν πρόπει να δι-
δῇ μόνον εις τούς ζητούντας· αλλά και εις
εκείνους οἵτινες δεν τολμούν να ζητήσουν.
M. Guyau Δευκός Δετός

ΧΑΡΑ—ΦΕΓΓΑΡΙ

Ένα παιδάκι, βλέποντας
το γελιστό φεγγάρι,
άπάνω από τη στέγη του,
να το γελᾷ με χάρη,
Ένόμις· ότι αν άναβῇ
πάνω στὰ κεραμίδια,
το φεγγαράκι θάπαινε
στὰ χέρια του τὰ ίδια,

Μιά νύχτα πού όλοι λείπανε
—άκόμα κι' η νταντά του—
παίρνει μιά σκάλα το παιδί
κι' άμέσως τη δουλεύει τον:
Τὴν έστησε, ανέβηκε,
στὰ κεραμίδια φτάνει...
Μά το φεγγάρι εἶνε ψηλά
και τὸν άέρα πιάνει.

Με το φεγγάρι τάπιστο
πως η χαρά μας μοιάζει!
Μόλις τὴν ᾄδῃ από μακριά
χαμογελᾷ με νάζι,
Σάν να σου λέει: «πιάσε με»·
μά σαν κοντά της φτάσῃς,
σου φεύγει κι' εἶσι δεν μπορείς
ποτέ σου να τὴν πιάσῃς!

Νικητής της Αὔριον

ΕΝΑ ΚΑΚΟ ΟΝΕΙΡΟ

«Η πρόληψις δείχνει άδύνατο μυαλό»

Μιά μέρα ο Κάτων, ο πιό συνετός αν-
θρωπος της Ρώμης, έδέχθη τὴν έπίσκεψιν
ενός γειτονιῆς χωριάτη, ο όποιος φαινό-
τανε κατατρομαγμένος. — «Περί τίνος πρό-
κειται; τὸν ρώτησε εκείνος άμέσως. — «Αχ!
έκαμε ο έπισκεπτής, για ένα πράγμα πολύ
σοβαρό. Απόψε ενεیرهμένα, ότι ένα πον-
τίκι έτρωγε ένα από τὰ παπούτσια μου.
Σὺ, Κάτων, πού εἶσαι σοφός, εξήγησέ
μου αυτό το όνειρο, 'εἰτό όποιο έγω δια-
βάξω ένα γλήγορο κακό».

Ο Κάτων είχε μεγάλη όρεξι για γέλια,
αλλά κρατήθηκε, πήρε ένα σοβαρό ύφος
και φάνηκε σαν να σκεπτότανε βαθειά,
«Υστερ' από λίγο, βλεπόντας τὴν άγωνία
τοῦ γειτονιῆς. — «Βεβαίως, του λέγει, ότι
δεν είνε σαυτό μεγάλο κακό, αλλά το
πράγμα θα γινότανε πολύ σπουδαίο αν...
— Τελείωσε πρὸς Θεοῦ! — Έάν τὴν έρχο-
μένη νύχτα, το παπούτσι σου έτρωγε το
ποντίκι.»

Ο χωριάτης, όσον άπλοικός κι' αν ή-
ταν, κατάλαβε ότι ο Κάτων τὸν κορόι-
δευε, και έφυγε συγχυσμένος και φουρκι-
σμένος για καλά.

(Κατὰ τὸν Πλούταρχο)

Φαιδρός

ΤΟ ΝΑΠΟΛΕΟΝΙ ΤΟΥ ΕΒΡΑΙΟΥ

Ένας έβραϊός παραγγελειοδόχος, διερ-
χόμενος από ένα χωρίον, είδε πρὸ μιάς οι-

κίας μίαν γυναίκα κλαίονσαν. Ζητήσας δὲ
πληροφορίας περὶ τῆς λύπης της έμαθεν,
ὅτι έκλαιγε, διότι δὲν είχε τὰ αναγκαία
χρήματα πρὸς ταφὴν τοῦ ἀποθανόντος
τέκνου της, ο δὲ Ιερεὺς δὲν ήθελε χωρίς
πληρωμὴν νὰ τῆς χορηγήσῃ δελτίον τα-
φῆς και νὰ ψάλλῃ ευχάς. — «Λάβε, τῆς εἶπε
τότε ο Έβραϊός, αὐτὸ τὸ ναπολεόνι και
τρέχα νὰ πληρώσῃς τὸν παπᾶ, εἰπέ του
δὲ, ὅτι ένας φτωχὸς Έβραϊός εφάνη εὐ-
σπλαχνικώτερος αὐτοῦ και ἀφοῦ κηρύτῃ
ὅσα δικαιούται νὰ πάρῃ, φέρε μου τὰ ὑ-
πόλοιπα. Σὲ περιμένω.»

Μετὰ πάροδον ὀλίγης ὥρας, επέστρεψεν
ἡ φτωχὴ γυναίκα, κρατοῦσα τὸ δελτίον
τῆς ταφῆς, και τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ναπολεο-
νιού, τὸ ὅποιον δίδει εἰς τὸν Έβραϊόν με-
τὰς θεομῶς της ευχαριστίας.

Τότε ο Έβραϊός, λαβὼν ἐκ τοῦ ὑπολοί-
που τοῦ ναπολεονιού ἐν πεντάδραχμον
τῆς τὸ προσέφερεν, ἀλλ' ἐπειδὴ εκείνη
ήγειρε τὸ νὰ δεχθῇ, τῆς εἶπε: — «Λάβε
το! Έγώ, ἀλήθεια, σὲ ἐβοήθησα νὰ θά-
ψῃς τὸ τέκνον σου, ἀλλὰ ἐκέδισα κηλόα,
διότι τὸ ναπολεόνι ἦτο ψεύτικο. Τὸ έκα-
να δὲ τοῦτο διὰ νὰ τιμωρήσω τὸν παπᾶ
διὰ τὴν ἀσπλαγχνίαν του.»

(Μετὰφρασις) Άνοιξιότικο Δεράκι

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

Ο ΑΛΛΟΣ

Ο στρατιώτης Κ... ήθελε νὰ πάρῃ ἄ-
δειαν δύο ἡμερῶν, γιὰ νὰ διασκεδάσῃ.
Ἄλλ' ἐπειδὴ δὲν ήτο πολὺ φρόνιμος, ήτο
βέβαιος ὅτι δὲν θα τοῦ τὴν έδιδαν εύκολα.
— Πρόπει νὰ προφασισθῶ ένα σοβαρὸ
λόγο, εοκέφθη και ἐπλησίωσε τὸν λοχα-
γόν του πού έπερνούσεν ἀπ' εκεί.

— Τί τρέχει; τὸν έρωτᾷ ο λοχαγός.
— Κύριε λοχαγέ, ζητῶ δύο ἡμερῶν ἄ-
δειαν, διότι εἶνε ἄρρωστη ἡ μητέρα μου...
— Δὲν θὰ σοῦ δώσω ἄδειαν. Ἡ μη-
τέρα σου μοῦ έγραψεν, ὅτι εἶνε καλά.

Ο στρατιώτης εχαίρετῃσε και ἀπε-
μακρόνηθ, σάν δυσηρεστημένος. Αἴφνης
σταματᾷ:

— Τί συμβαίνει; τὸν έρωτᾷ ο λοχαγός.
— Κύριε λοχαγέ, σὰς καταγγέλλω, ὅτι
εἰς τὸν λόγον μας ὑπάρχουν δύο ψεύστες.
— Δύο; ποιοί;
— Ο ένας από τούς δύο εἶμαι ἐγώ·
γιατί δὲν έχω μητέρα.
— Ο άλλος;

— ... Φάουστ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ο διδάσκαλος: —Τί γνωρίζεις περὶ τοῦ
Βασιλείου τοῦ Βουλγαροκτόνου;

Ο μαθητής (ἀπροσεκτῶς): —Εἶνε συνδρομη-
τής τῆς «Διαπλάσεως» και γράφει ὥρατα εἰς
τὴν Σ. Σ. Σ...

Εστάλη ἀπὸ τὸ Διαβολάκι τοῦ Ἀρσακίου

Ο μπαμπᾶς: —Τάχῃ, πάλι μοῦ κόδεις τὰ
χαρτιά σου γραφεῖου μου;

— Τάχῃς: —Μὴν ἀνυσυλῆς, μπαμπᾶ, ἐγὼ
κόδω μόνο τὰ γραμμένα.

Εστάλη ὑπὸ τοῦ Τσιλιβέρου

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

[Ίδε Ὁδηγὸν Κεφ. ΙΒ'.]

α.) Παίγνιον

Εστάλη ἀπὸ τὴν Χρυσόφτερη Έλπίδα

ΤΙ		ΤΙ
ΣΕ	ΟΣ	ΛΑΣ
ΣΠΑ	Α	Ε
ΚΑ	ΝΟΣ	ΤΟΣ
ΒΕ	ΑΥ	ΡΟΣ
ΔΙ		ΣΙ

Νὰ συναρμολογηθοῦν αἱ συλλαβαὶ αὐ-
ται, ὥστε νὰποτελεσθοῦν τὰ ὀνόματα ἐ-
πὶ Ρωμαίων Αυτοκρατόρων.

β.) Ἐπιγραφή (Καθυστερήσασα)

Εστάλη ὑπὸ τοῦ Νικητοῦ τῆς Αὔριον

ΑΙ ΔΙ Ρ Π Α Τ Ω Ρ Π
Υ Ο Ν Ρ Χ Ο Π Α Ι Κ

[Ὅποιος τὸ λύσῃ, νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ
γράφεϊον τῆς Διαπλάσεως νὰ πάρῃ ὡς
δῶρον μου ένα τόμον τῶν 8 δραχμῶν.]

γ.) Διὰ τούς Γαλλομαθεῖς

Enigme

Εστάλη ὑπὸ τοῦ Γερμανόπαιδος

Je suis, mon cher lecteur,
tout au bout de ta main;
Je commence la nuit,
je finis le matin.

Δήλωσις: Αἱ λύσεις—ὅσωνδήποτε ζητημά-
των τοῦ αὐτοῦ φύλλου, —συνδεύονται ἀπαι-
τήτως ὑπὸ ἐνός μόνον δεκαλέπτου καθαροῦ γραμ-
ματόσημου.

Λύσεις τοῦ 26ου φύλλου

α.) Ἀραχθός, Θύαμις, β.) Σ Α Ρ Α
Ἄσος. — γ.) Experience Α Δ Α Μ
passe science. Ρ Α Κ Η
Α Μ Η Ν

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθήναι, 38, ὁδὸς Εὐριπίδου
τὴν 6ην Ἰουνίου 1917.

Η ΑΡΣΙΣ ΤΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ

Λοιπόν ο άποκλεισμός; έλθ'η! Τώρα πλέον—
τι χαρά!—έμπορῶ νὰ επικοινωνῶ με ὅλους σχε-
δόν τούς φίλους μου. Καί λέγω σχεδόν, διότι
ὑπάρχουν ακόμη συνδρομηταί, εἰς τὰ έμπόλεμα

μέρη (Τουρκία, Ρωσία, Ρουμανία, Βουλγαρία
κτλ.) όπου τὸ φύλλον δὲν έμπορεῖ νὰ πηγαί-
νῃ, ὅτε θά έμπιρῶσῃ, ἂν δὲν τελειώσῃ ο πόλεμος.
Καί εἶνε καὶ αὐτοὶ ὄχι ὀλίγοι. Ἡ ἄρσις τοῦ
ἀποκλεισμοῦ μοῦ ἀπελευθερώνει σήμερα ένα πολύ
μεγάλο μέρος τοῦ ἐδάφους μου καὶ αὐτὸ εἶνε
βέβαια σημαντικὴ ἀνακούφισις. Ἀναπνέω! Ἐ-
σπενσα νὰ στείλω δια τὰ φυλλάδια πρὸς τούς
ἀποκλεισμένους; ὡς τώρα φίλους μου καὶ τούς
στέλλω με τὸ σημερινὸν τούς εγκυρδίους μη-
τρικοῦ; χαίρετισμούς; μου.

Εἶνε ἀρὰ γε ἀνάγκη νὰ τούς ὑποδείξω, νὰ τούς
ἐπαινώσω καὶ τὸ χρέος των; Τὸ γνωρίζουν,
καὶ εἶμαι βεβαία ὅτι θὰ τὸ εκτελέσουν τὸ ταχύ-
τερον. Καὶ πρῶτα-πρῶτα θὰ μὲν στείλουν τὴν
συνδρομὴν τοῦ 1917, ὅσοι δὲν έπρόφθασαν νὰ
τὸ κάμουν πρὸ τοῦ ἀποκλεισμοῦ. Ἐπειτα θὰ
ἐπιστάσω ὅλοι με ὅλον τὸν ζῆλον καὶ τὴν
δραστηριότητά των. Ἄς μάθουν, ὅτι οἱ φίλοι
μου τῆς Ἡπείρωτικῆς; Παλ. Ἑλλάδος, οἱ μόνου

με τούς ὁποίους επικοινωνοῦσα κατὰ τὸ δέσπημα
τοῦ ἀποκλεισμοῦ, έκαμαν τὸ χρέος των λαμπρά.
Μ' ένα ζωηρότατον ἐσπάρθωμαι, αὐτοὶ με διε-
τήρησαν τούς ἑαυτούς μήνας. Τώρα πρέπει νὰ
με διατηρήσουν καὶ οἱ ἄλλοι. Ἐλλήνων τὰ
βάρη βαστάζετε». Χωρὶς νὰ παύσουν τὴν ἐργα-
σίαν οἱ ἐδῶ, —διότι καὶ αὐτὴ χρειάζεται ἀκό-
μη, —ἄς τὴν ἀρχίσουν οἱ ἐκεῖ. Ἐπει ὅτι τὰ
βγάλω πέρα ὡς τὸ τέλος τοῦ φοβεροῦ αὐτοῦ ἔ-
τους; πῶς νὰ μὴ μάς δώσῃ ο Θεὸς νὰ ἰδοῦμε ὁ-
μοιον εἰς τὴν ζωὴν μας! Ἀλλὰ πάλι, ἄς λέμε
δῶξ σοι ὁ Θεός; καὶ μὴ χειρότερα...

Ο Ἑλληνικός Παιὼν μοῦ γράφει: Ἐπειδὴ
βλέπω ὅτι τὸ ἐσπάρθωμά μου ἀποτυγχάνει, διὰ
τὸν λόγον ὅτι οἱ πρὸς οὓς ἀπευθύνομαι εἶνε ἤδη
συνδρομηταί σου, σοῦ στέλλω 8 δραχμᾶς, διὰ
νὰναιώσω τὴν συνδρομὴν μου τοῦ 1918, καὶ
εἰράς; 7 διὰ νὰ μὲν στείλῃς τὸν τόμον τοῦ
1900. Δὲν ξέρω ἂν αὐτὸ πού κάνω. σὲ ἀνικου-
φίζω... Καὶ πολὺ μέλιστα, ἀγαπητέ μου! Μα-
κάρι νὰ τὸ ἔκριναν ὅλοι, ὅπως τὸ ἐκάματε ὡ;
τώρα σὺ, ὁ Γ. Χ. Πουλᾶκος, ὁ Ἰωάννης Χ.
Πουλᾶκος καὶ κάμποσοι ἄλλοι.

Γενναία Μελοσυνοργάνωσις, εἶδες ὅτι αὐτὸ
τὸ ψευδώνυμον σοῦ ἐνεκρίθη. Τὸ γραμματάκι
σου μοῦ ἔρεσε πολὺ καὶ περιέμει ἀνομπούμους;
καὶ ἄλλα. Λυποῦμαι μόνον πῶς ἐνῶ τόσα χρό-
νια εἶσαι ἐμὲ ἐκ τῶν ἐπιμελεστέρων συνδρο-
μητῶν μου, τώρα μόλις ἀπεφάσισας νὰ φα-
νῇς. Ἐ! κἀλλιο ἀργά, παρὰ ποτέ.

Ἡ Μπομπόνα μοῦ γράφει: «Δὲν μπορείς νὰ
φαντασθῇς τὴν χαρὰν μου διὰ τὸ σημερινὸν φυλ-
λάδιον! Εὐρεῖς διατί; Διότι ἔχω διαδάξῃ τὸ
ῶρατὸ μυθιστόρημα τοῦ Βέρν 20,000 λέγναι
ὑπὸ τὴν θάλασσαν καὶ βλέπω εἰς τὴν ἀνατίνα-
ξιν τοῦ Τόπ καὶ εἰς τὸν φόνον τοῦ λαμαντινιού
τὸ δακτυλίδι... τοῦ πλοίαρχου Νέμου. Φιντά-
ζομαι λοιπόν τί ἔξοχος ὁ εἶνε αὐτὴ ἡ Μεση-
ριώδης Ἠθῆς ὡς τὸ τέλος! Ἄλλα ἡμποροῦσε
νὰ εἶνε ἄσχημη, ἀφοῦ τὴν δημοσίευσῃ ἡ Διά-
πλασις;»

Διὰ τὴν ἄρσιν τοῦ ἀποκλεισμοῦ, αἱ Δοξαμέ-
ναι Ἀθῆναι μοῦ γράφουν: «...Δὲν σὰς φαί-
νεται ὅτι ἐν Ἑλλάδι μεγάλῃ καὶ ἱσχυρῇ, πηγαί-
νει καὶ Διάπλασις ἱσχυρὴ καὶ μεγάλη... Χά-
ρηκα πολὺ πῶς εἶδα, πῶς ἀρχίσεις τὰ παλαιὰ
ἐκείνη, τούς ὥραίους Διαγωνισμούς τῶν ξένων
γλώσσων, κτλ. Εἶμαι βέβαιος, ὅτι τώρα πῶς
ἐνόηθκαν αἱ δύο χῆρες σὲ μίαν, τώρα καὶ σὺ,
με τὴ βοήθεια πρῶτα τοῦ Καλοῦ Θεοῦ καὶ ἔ-
πειτα με τὴν ἀφοσίωσιν καὶ τὴν ἀγάπην τῶν παι-
διῶν σου, τῶν φίλων σου, ὅτι πάρῃς δύναμι καὶ
θὰ βελτίσῃς γενναία σὲν προσορισμῷ σου...»

Πρῶτο - πρῶτο τὸ Ναυαῖν τοῦ Αἰγαίου
μοῦ γράφει ὅτι τὸ νέον μυθιστόρημα «Ἐξ ἂν
τὴ φωλιά» τοῦ ἄρεσε πολὺ. Δὲν ἀμφισβᾶλλω,
ὅτι ὅλοι οἱ φίλοι μου εἶνε με τὴν γνώμην του.
Τὸ νέον μας; μυθιστόρημα αἰχμαλωτικὲς ἐξ ἀρ-
χῆς τὸν ἀνεγνώστη.

Ἐλαβῇ, Ἀγορίπαια, καὶ ἡχαριστῶ. Πολὺ
μοῦ ἔρεσε ἡ περιγραφή τοῦ νυκτερινοῦ σου τα-
ξιδιού εἰς Ὁρῶπον, όπου ἐπῆγες με αὐτοκίνη-
τον οἰκογενειακῶς, διὰ νὰ παραστής εἰς τὴν ἀ-
ναχώρησιν τοῦ Βασιλέως; Κωνσταντίνου. Ἐ-
γραψες μίαν πολὺ ὡμορφῇ σελίδα. Τὸ φεγγάρι,
ἡ ρόδινη αὐγὴ, ἡ μαυρίλα τοῦ καμένου ὁδῶτος,
τὸ δράμα τῆς Στρατηγίας, τί ζωηρά καὶ καλά
ἀποδομᾶναι ἐντυπώσεις!

Ο Γερμανόπαις μοῦ γράφει: «Πόσο διδα-
κτικὸ διὰ τὰ παιδιά τὸ γερμανικὸν διηγηματάκι
τοῦ Διαγωνισμοῦ! Ὁξέζε νὰ τὸ διαβάζουν κα-
θεμέρα. νὰ τὸ μάθουν ἀπ᾽ἑξῆς, γιὰ νὰ παύσῃ αὐτὸ
τὸ ἄγριο κυνήγι με τὰ λάστυχα καὶ με τῆς πέ-
τρες τῶν πουλιῶν. Τὸ εἶδα με τὰ μάτια μου
σὲν Β, Κῆπον, σὲν Ζάππειον. Τί φρίκη, τί κα-
κία! Τί θὰ καταλάβῃ νὰ σκοτώσῃ κανεὶς ἕνα
πολλά, ἐνῶ αὐτὸ, με τὸ τραγοῦδι τοῦ διασκέδαζε
τῆς πίστες καὶ λὰς πῶς δίνει θάρρος σὲν ἄν-
θρωπο; Ο χωρικός ἐπιτελοῦς ἐπῆγες νὰ κόψῃ
τριφύλλι. Ἀλλὰ πόσα παιδιά καταστρέφουν

φωλῆς εἶσι, γιὰ τὸ τίποτα, μόνο γιὰ νὰ ἔχουν
τὴν ἄγρια εὐχαρίστησιν νὰ βλέπουν τὴν μητέρα
νὰ φωνάζῃ θλιθερά!...

Εὐνοῦσι-πρόμειο με τὸ καινούργιο μου μυθι-
στόρημα, μοῦ γράφουν ακόμη ἡ Μεσοησιακὴ
Ἀκτὴ, τὸ Σπαθὶ τοῦ Κωνσταντίνου, ἡ Φω-
τεινὴ Σάντορ, ὁ Οὐδάνος Ὁδός, ὁ Δάφνης
Στέφανος, τὸ Ἑλληνικὸν Πνεῦμα, ἡ Αὐτο-
κρατεία τοῦ Βυζαντίου.

Γράφε μοῦ καὶ μὴ σὲ μέλη, Ἑλληνικὸν
Χῶμα, ἂν δὲν εἶται δυνατό; στὰ Ἑλληνικά καὶ
ἂν κάνῃς ὁρθογραφικά λάθη. Ἰτα-ῖσα γι' αὐτὸ
πρέπει νὰ γράφῃς, γιὰ νὰ συνειθίσῃς. Μόνον ὅς
σὲ παρακαλέσω καθαρότερα. Αὐτὸ μπορείς.
Δὲν χρειάζεται γραμματικὴ καὶ λεξικό, διὰ νὰ
κάνῃ κανεὶς τὰ γράμματα τοῦ στρογγυλά, εὐα-
νίζοντα.

Σὺ, Αὐτοκράτειρα τοῦ Βυζαντίου, γράφεις
πάντα πολὺ εὐανάγνωστα, ὥστε εἶται πλαγία εἶνε
ἡ γραφὴ σου εἶτε ὁρθή, τὸ ἴδιο μοῦ κάνει.
Ναί, εἰς τὸ δέσπημα τῆς Δ' ἐξαμηνίας, ὅπο
τὰ βραδεῖα τῶν Ἑδδ. Διαγωνισμῶν, ἐνεγρά-
φσαν 73 τοῖμονοι συνδρομηταί. Ἄς ἐλπίσω-
μεν, ὅτι τὴν Β' ἐξαμηνίαν, οἱ λύται ὅς εἶνε πε-
ρισσότεροι καὶ θὰ εἰμπορέσω νὰ ἐγγράψω διπλα-
σίους.

Εἶδα τὰ παιγνίδια πῶς κάνετε στὰ μπάνια,
Ἀση, ἀλλὰ νωρὶς ἀρχίσατε, γιατί δὲν ἔστρω-
σαν ακόμη οἱ καιροί. Διὰ τὸ Σῆμα δὲν ἔγραψα
φέτος; εἰς τὸν Ὁδηγόν, ἐπειδὴ ἐξηγήθη καὶ
σκοπεύω νὰ κάμω καινούργιο.

Χαίρω, Ναπολέον Α', πῶς ἀπεφάσισας νὰ
μοῦ γράφῃς. «Νὰ μὴ διπλώνεται ὁ συνήθης
χάρτης γραφῆς; ἐννοῶ νὰ γίνεταί τετραπλῶν
μεγάλου σχήματος, τὸ ὅποῖον προτιμῶ. Ἄν τὸν
διπλώσῃ κανεὶς εἰς δύο, θὰ κάμῃ βέβαια τετρά-
διον μικρότερον. Οἱ περισσότεροι ὅμως μοῦ
γράφουν τὰς Ἀσκήσεις των εἰς μεγάλα τετρά-
δια, πῶς ἔχουν περίπου τὸ σχῆμα τοῦ φύλλου
τῆς Διαπλάσεως. Κ' ἐπειδὴ εἰς τὴν ἐργασίαν μ'
εὐκόλυνε ἡ ὁμοιομορφία, εἶπα δια τὰ τετράδια
τῶν Ἀσκήσεων νὰ εἶνε εἶσι μεγάλα.

